

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

181

Vragen van de leden **Omtzigt** (CDA), **Neppérus** (VVD) en **Koolmees** (D66) aan de Staatssecretaris van Financiën over *dubbele belasting voor Nederlanders met de Amerikaanse nationaliteit* (ingezonden 21 augustus 2015).

Antwoord van Staatssecretaris **Wiebes** (Financiën) (ontvangen 2 oktober 2015)

Vraag 1

Heeft u kennisgenomen van het bericht «Belasting betalen? Prima, maar niet tweemaal»¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2 en 8

Bent u bekend met het feit dat belastingplichtigen met de Amerikaanse nationaliteit in de Verenigde Staten belasting verschuldigd zijn over Britse kinderbijslag? Geldt dit ook voor Nederlandse kinderbijslag en andere tegemoetkomingen van de overheid? Zo ja, voor welke tegemoetkomingen en uitkeringen?

Deelt u de mening dat het ongewenst dat een andere staat belasting mag heffen over Nederlandse uitkeringen en dat Nederlands belastinggeld zo naar een buitenlandse fiscus vloeit?

Antwoord 2 en 8

De Verenigde Staten (hierna: VS) hanteert bij de belastingheffing het nationaliteitsbeginsel. Dat betekent dat Amerikaanse onderdanen voor hun wereldinkomen zijn onderworpen aan de Amerikaanse belastingheffing, ongeacht waar zij wonen. Dat doet de VS al decennialang en zij past dit nationaliteitsbeginsel wereldwijd toe. Bij het OESO modelverdrag, het modelverdrag waar de belastingverdragen van (onder andere) de VS en Nederland op gebaseerd zijn, heeft de VS een voorbehoud gemaakt om het nationaliteitsbeginsel te waarborgen, zodat de VS het heffingsrecht over inkomen van Amerikaanse onderdanen behoudt. In het tussen Nederland en de VS gesloten verdrag ter voorkoming van dubbele belasting van 1992 hebben beide landen in verband met dit nationaliteitsbeginsel specifieke

¹ NRC Handelsblad, 23 juli 2015

afspraken gemaakt ter voorkoming van dubbele belastingheffing. Ik heb geen invloed op het Amerikaanse belastingstelsel, maar de afspraken in het belastingverdrag zorgen er voor dat mede als gevolg van verschillen in belastingstelsels geen dubbele belastingheffing optreedt.

Ik ben niet bekend met de situatie dat de VS Britse kinderbijslag die wordt ontvangen door onderdanen die woonachtig zijn in het buitenland in de belastingheffing betreft. Voor wat betreft Nederlandse sociale zekerheidsuitkeringen betaald aan een onderdaan van de VS die in Nederland woonachtig is, is op basis van het belastingverdrag het heffingsrecht exclusief aan Nederland toegewezen. Hieronder valt mijns inziens tevens de kinderbijslag.

Vraag 3

Bent u bekend met het feit dat Nederlanders met de Amerikaanse nationaliteit in de Verenigde Staten belasting zijn verschuldigd over de verkoopwinst bij verkoop van een eigen woning, terwijl in Nederland al overdrachtsbelasting is betaald?

Antwoord 3

De VS kent een «capital gains tax», een vermogenswinstbelasting, als onderdeel van de inkomstenbelasting. Ook de eigen woning valt in de VS onder de capital gains tax, waardoor zowel de gerealiseerde winst als het verlies bij de belastingheffing in aanmerking wordt genomen. Nederland heft niet over de verkoopwinst van een eigen woning. Als de VS belasting heft over de verkoopwinst van een eigen woning van inwoners van Nederland met de Amerikaanse nationaliteit, dan wordt er één keer belasting geheven over de verkoopwinst en is er naar mijn opvatting geen sprake van dubbele belastingheffing.

De Nederlandse overdrachtsbelasting is een indirecte belasting die wordt geheven over de verkrijging van een onroerende zaak en geen belasting naar het inkomen. Om die reden valt de overdrachtsbelasting niet onder de reikwijdte van de belastingverdragen, dus ook niet onder het tussen Nederland en de VS gesloten belastingverdrag.

Vraag 4

Bent u bekend met het feit dat Nederlanders met de Amerikaanse nationaliteit in de Verenigde Staten belasting zijn verschuldigd over geld dat van de eigen BV geleend wordt? Onder welke voorwaarden is hier sprake van verschuldigdheid?

Antwoord 4

Mij zijn geen dergelijke gevallen bekend maar ik kan niet uitsluiten dat deze heel specifieke situatie onder de Amerikaanse belastingheffing valt.

Vraag 5

Zijn er nog meer inkomstenbronnen die bij Nederlanders met de Amerikaanse nationaliteit tot dubbele belastingheffing leiden?

Antwoord 5

Ik heb geen signalen van concrete gevallen van dubbele belastingheffing bij Nederlanders met de Amerikaanse nationaliteit.

In het belastingverdrag tussen Nederland en de VS zijn afspraken gemaakt hoe dubbele belastingheffing wordt voorkomen voor Nederlanders met de Amerikaanse nationaliteit. De VS geeft een verrekening voor de in Nederland betaalde belasting over Nederlandse inkomstenbronnen die in de VS ook belast zijn. Er zijn eveneens afspraken gemaakt over de verrekening of vrijstelling van belasting over inkomsten uit Amerikaanse bronnen die op grond van het verdrag aan Nederland zijn toegewezen. Ook voor deze inkomensbestanddelen kan een in Nederland woonachtige Amerikaans staatsburger in de VS een vermindering ter voorkoming van dubbele belasting claimen.

Vraag 6

Bent u bekend met het feit dat Nederlanders met de Amerikaanse nationaliteit niet mogen beleggen in beleggingsfondsen die niet onder toezicht staan van de Securities and Exchange Commission en dus geen beleggingshypotheek mogen hebben?

Antwoord 6

Het is mij bekend dat sommige financiële instellingen ervoor hebben gekozen bepaalde beleggingsproducten niet aan te bieden aan Nederlandse inwoners die ook de Amerikaanse nationaliteit hebben. De aanleiding voor de keuze is gelegen in strenge Amerikaanse beschermingsregels. Het betreft een complex stelsel van Amerikaanse wet- en regelgeving inzake beleggingen (securities) op federaal en statelijk niveau, onder andere de Securities Act of 1933, Securities Exchange Act of 1934 en de Investment Advisers Act of 1940. Wanneer financiële instellingen beleggingsdiensten aanbieden aan cliënten met de Amerikaanse nationaliteit, behoren zij ook aan deze Amerikaanse regels te voldoen. Indien zij zich niet aan deze verplichtingen houden, kan dit leiden tot boetes. Deze situaties zien op beleid omtrent beleggingsdienstverlening. Ik verwijs in dat verband naar mijn opmerkingen in het kader van de behandeling van het wetsvoorstel tot goedkeuring van het Foreign Account tax Compliance Act (FATCA)-verdrag.²

Zoals ik bij de behandeling in de Eerste Kamer van het goedkeuringswetsvoorstel FATCA heb aangegeven en mede in reactie op de motie Neppérus³, heb ik deze problematiek voorgelegd aan de AFM en de NVB. Op basis van de informatie die ik ontvangen heb van AFM en de NVB, heb ik toen aangegeven dat voor Nederlandse inwoners die ook Amerikaans staatsburger zijn, passende dienstverlening beschikbaar is en er voldoende aanbieders zijn voor beleggingsdiensten.⁴

Vraag 7

Deelt u de mening dat het onrechtvaardig is dat Nederlanders met de Amerikaanse nationaliteit geconfronteerd worden met dubbele belastingheffing puur en alleen vanwege hun geboorteplaats of de nationaliteit van hun ouders?

Antwoord 7

De VS betreft reeds decennialang Amerikaans staatsburgers in de belastingheffing.

Elk land is soeverein in de keuzes ten aanzien van de inrichting van het belastingstelsel. Ik heb geen concrete signalen dat er nu opeens sprake zou zijn van dubbele belastingheffing.

Vraag 9 en 10

Ziet u mogelijkheden om in het bilaterale verdrag met de Verenigde Staten de dubbele belastingheffing te beperken? Bent u bereid de dubbele belastingheffing zoals bedoeld in de vragen 2, 3, 4 en 5 in relatie tot het belastingverdrag Nederland-VS bij de Verenigde Staten onder de aandacht te brengen op gelijke wijze als met betrekking tot de knelpunten bij de FATCA-wetgeving door uw ambtsvoorganger is toegezegd?⁵

Bent u bereid om deze dubbele belastingheffing in OESO-verband te agenderen?

Antwoord 9 en 10

Zie mijn antwoorden op de vragen 2, 3, 4 en 5. Ik heb geen concrete signalen dat er sprake is van dubbele belastingheffing onder het belastingverdrag tussen Nederland en de VS.

Vraag 11

Hoe beoordeelt u de sancties van de Internal Revenue Service (IRS) die kunnen oplopen tot 10.000 dollar voor het in onwetendheid niet doen van aangifte voor Nederlanders die niet eens wisten dat ze de Amerikaanse nationaliteit hebben, bijvoorbeeld omdat ze nooit in Amerika gewoond of gewerkt hebben? Acht u ook deze Nederlanders «een beetje stout», omdat ze «iets gedaan hebben wat eigenlijk tegen hun eigen wet is»?⁶

² Zie Kamerstukken II, 2014/2015, 33 985, nr. 6, blz 4.

³ Kamerstukken II, 2014/15, 33 985, nr. 9.

⁴ Kamerstukken I, 2014/15, 33 985, B, blz 3.

⁵ Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2010–2011, nr. 3429, vraag 3

⁶ Citaat van de Staatssecretaris van Financien over Amerikaanse staatsburgers tijdens het plenaire debat over de Goedkeuring van het verdrag in het kader van FATCA d.d. 17 december 2014

Antwoord 11

Het is aan de VS om een nationaal systeem van boetes en sancties in te richten, net zoals het aan Nederland is een eigen systeem in te richten zodat wet- en regelgeving wordt nageleefd. Over een soevereine aangelegenheid van een andere Staat heb ik geen oordeel. Ik kan mij voorstellen dat het voor komt dat er Nederlanders zijn met het Amerikaans staatsburgerschap die niet volledig op de hoogte zijn van hun verplichtingen die het Amerikaans staatsburgerschap met zich brengt. Door de ontwikkelingen op het gebied van de FATCA is men in elk geval bewust geworden dat er verplichtingen samenhangen met het Amerikaans staatsburgerschap.